

S pojmom "HUDBA" sa nejednej našej študentke spojí pani učiteľka

Mgr. Ľubomíra Tumová

Môžete sa s ňou stretnúť na hodinách metodiky hudobnej výchovy či hre na hudobný nástroj. Práca s hudbou je naozaj zaujímavá, rovnako aj pani Ľubomíra Tumová je zaujímavá osoba. Často ju stretnete s milým úsmevom a s nadchnutím do odovzdávania svojich schopností žiakom. Pozývame vás prečítať si toto interview, kde sa možno dozviete niečo nové o tejto hudobníčke.

1. Môžete nám popísať Vašu cestu k hudbe a s hudbou?

Ako 6 ročné dieťa som nastúpila na ĽŠU vo Vrútkach hra na klavír – zúčastňovala som sa súťaží, koncertov a vystúpení pri rôznych príležitostiach ako klaviristka, so 4-ručnou hrou a neskôr aj ako korepetítor huslistov a spevákov. Na vysokej škole UMB Banská Bystrica na Fakulte humanitných a prírodovedných predmetov som študovala kombináciu predmetov dejepis – hudobná výchova. V tomto období počas štúdia na VŠ som začala študovať hru na cimbal a hrať v ľudovej hudbe Vysokoškolského súboru Mladosť. Medzníkom sa stala nežná revolúcia v roku 1989. V školskom roku 1990/91 som dostala ponuku počas štúdia na VŠ učiť na ZUŠ vo Vrútkach – cimbal, kontrabas, obligát klavír a ľudovú hudbu. Zároveň Detský folklórny súbor Turiec v Martine tiež potreboval detskú ľudovú hudbu. Do piatich rokov po ukončení štúdia VŠ som viedla detskú ľudovú hudbu: Rozmajrín ZUŠ Vrútky, Drienča a Prievozníček Krpeľany, Pramienok a Slniečko ZUŠ Turčianske Teplice i dve LH DFS Turiec Fialôčka a Studienka, neskôr LH Fatranček a Bazalička.

Cesta s hudbou ma prirodzene viedla po VŠ do regiónu Turiec, kde v spoločenskom živote detské hudobné folklórne hnutie neexistovalo a bola to pre mňa výzva „pole neorané“ – začať, vychovať, vybudovať základy ľudových hudieb organizačne, vytvoriť repertoár a zabezpečiť hudobné nástroje, v ZUŠ v hudobnom odbore vychovávať detských muzikantov, vydávať spevníky, natáčať CD nosiče, zúčastňovať sa prehliadok a súťaží LH, zahraničných zájazdov a vystúpení pri rôznych príležitostiach doma, na Slovensku i v zahraničí. Hudba je celý môj život...365 dní do roka.

2. Kedy ste dostali chuť stať sa učiteľkou?

Od detstva, lebo pochádzam z učiteľskej rodiny a moji páni učiteľia a učiteľky mi boli v živote vzorom. Štúdium na vysokej škole na UMB v B. Bystrici mi naplno utvrdilo chuť stať sa učiteľom a veru prešla som v praxi - ZŠ Čachovský rad Vrútky, kde som učila dejepis a bola som triedna učiteľka husľového virtóza Dalibora Karvaya, ZŠ Eštovova Martin – Ladoveň, kde som učila nemecký jazyk a viedla detský spevácky zbor, ZUŠ Vrútky aj pobočky ZUŠ v Krpeľanoch, Turanoch, ZUŠ Martin, ZUŠ Turčianske Teplice – učila som aj doobeda aj poobede, tak sa to dalo stíhať 15 rokov. V roku 2001 ma osud zavial na PaSA Turčianske Teplice a dodnes som tejto škole SOŠP Turčianske Teplice verná.

3. Kto bol Vaším hudobným vzorom?

Pochádzam z muzikantskej rodiny, môj otec bol primášom ľudovej hudby, viedol komorný orchester, učil na ZUŠ hru na sláčikové nástroje husle, viola, violončelo i kontrabas. Zbieral ľudové piesne, robil úpravy pre LH i komorný orchester a to veľmi ovplyvnilo môj hudobný život.

V roku 1995 sa spojila moja dráha učiteľa, muzikanta, upravitel'a pre hudobné telesá a organizátora hudobných podujatí v regióne Turiec s mojím otcom Ing. Dušanom Tumom a jeho Ľudovou hudbou ako cimbalistka. Ďalším hudobným vzorom bola pre mňa Mgr. Art. Mária Baťková, ktorá hrávala a spolupracovala s mojím otcom v ľudovej hudbe Folklórneho súboru Turiec v Martine a neskôr sa naše cesty spojili v Turčianskych Tepliciach spoluprácou v rozvoji detského folklórneho hnutia v regióne Turiec.

4. Počuli sme, že ste priviedli k hudbe množstvo mladých ľudí v regióne Turiec. Môžete nám spomenúť niektoré z koncertov a vystúpení?

Áno, podchytili sme s otcom hlavne svojich žiakov ZUŠ v regióne Turiec, čoho dôkazom sú napríklad tieto akcie:

- Koncerty vážnej hudby a koncerty Vianočných omší v Rím-kat. kostoloch i Chrámoch ECAV s našimi žiakmi a nadšencami vážnej i duchovnej hudby v komorných orchestroch,

- Festival Staré nôty mladých strún v Habovke a Terchovej - bol obľúbeným stretnutím muzikantov regiónu Turiec všetkých ľudových hudieb, ktoré sme s otcom viedli alebo v nich účinkovali,

- počas Turčianskych slávností folklóru v Martine

sa konal program Javorové husle, kde na pódiu hrali naraz 5 cimbalov, 10 kontrabasov, violončelá, violové kontry, akordeóny, huslisti, primáši LH a speváci a každoročne sa k nám pridávali ďalší hráči.

- množstvo zahraničných zájazdov s folklórnymi súbormi, s detskými folklórnymi súbormi, folklórnymi skupinami i Ľudovou hudbou Ing. Dušana Tumu – festivaly, goralské bály, svadby a vystúpenia pri rôznych príležitostiach.

5. Na našej škole sa venujete folklóru a pripravuje vystúpenia k rôznym tradíciám počas roka. Vieme, že máte rada autentický folkór a spolupracovali ste s p. Baťkovou, ktorú často spomínate. Môžete na to zaspomínať?

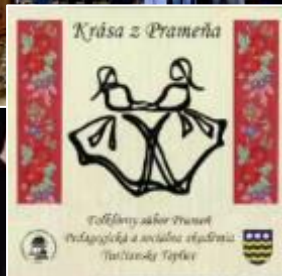
Milujem autentický folklór, goralskú muziku a muziku Karpát, ako cimbalistka som roky koncertovala v Poľsku s kapelami, kde cimbal nemal tradíciu, vystupovala som na poľskom pohraničí v goralských oblastiach na festivaloch a koncertoch, precestovala som Poľsko krížom-krážom. Neskôr

som robila warsztaty – tvorivé dielne v Poľsku a vodila tam detské LH zo Slovenska. Vychovala som v Poľsku niekoľko cimbalistov, ktorí už dnes koncertujú v poľských kapelách za mňa.

A prečo vediem svojich žiakov na našej škole k folklóru? Pri mojom nástupe na našu školu v r. 2001 som mala obrovské šťastie stretnúť, hrať a spolupracovať s Mgr. Art. Máriou Baťkovou. Spájala nás láska k hudbe a založili sme hudobné telesá - Folklórny súbor a Ľudovú hudbu Prameň PaSA i Komorný orchester Musica Vetusta PaSA Turčianske Teplice. Organizovali sme spevácku

prehliadku v speve ľudových piesni Krása života, každoročne Vianočné koncerty na PaSA. Zúčastňovali sme sa medzinárodného festivalu Bukovinské stretnutia na Slovensku, v Poľsku a na Ukrajine i ďalších zahraničných zájazdov v Čechách, Rakúsku. Zavŕšením našej spolupráce bola nahrávka CD Krása z Prameňa k 15. výročiu folklórneho súboru. Na oslave 145. výročia školy sme CD-čko slávnostne pokrstili a obrovským aplauzom vzdali hold hudobnému majstrovstvu a pedagogickej práci pani profesorky Bačkovej.

6. Ako vznikla tradícia Vianočných muzikálov na našej škole? Aj s nami ste jeden nacvičili.

Je výsledkom spolupráce s vyučujúcimi náboženskej výchovy Marietou Sapančíkovou a Andreou Krškovou. Tých muzikálov bolo niekoľko: Vianočný muzikál „Betlehemský príbeh“, „On bude veľký“, „Svetlo a slovo“, ktoré nacvičili žiaci našej školy ako mládežnícky orchester a spevokol a uviedli ich na výchovných koncertoch na ZŠ Kláštor pod Znievom a aj v kaplnke Charitatívneho domu vo Vrúcku.

7. Na koľkých hudobných nástrojoch viete hrať?

To je ťažká otázka. Pre mňa to znamená vždy veľa cvičiť, zdokonaľiť si techniku hry, zhrávať sa v hudobných zoskupeniach - ľudová hudba a orchester. Ak vieš hrať na jednom hudobnom nástroji, veľmi ľahko sa učíš hrať aj na ďalšie hudobné nástroje. Ja sa zdokonaľujem, keď učím hru na hudobný nástroj na našej škole SOŠP a snažím sa vysvetliť a motivovať žiakov k hre na hudobný nástroj. Ak má hudbu rád učiteľ, majú hudbu radi aj jeho žiaci...

8. Akú radu by ste dali svojmu 18-ročnému ja?

Nič by som nezmenila v živote a znova by som sa vybrala cestou hudby, ktorá sa stala mojím povoláním, poslaním a koníčkom. Som v živote šťastná a to prajem aj ostatným.

9. Máte nejaký obľúbený citát? Alebo máte motto, ktorým sa riadite?

„Já chci žít non stop!“ To sa mi darilo do vypuknutia COVID pandémie a veľmi som si to 30 rokov užívala.

10. Stáva sa vám často, že sa vám nechce do školy?

Ranné vstávanie denne o 04.00 hod, cestovanie MHD a autobusom mi občas robia problém, ale keď vojdem do školy, už sa cítim ako ryba vo vode...

11. Aký iný predmet by ste mohli podľa vás učiť?

Dejepis a veľmi sa mi páči PRAX, lebo sa vždy niečo nové naučím...

12. Ak by ste mohli bývať v nejakom inom meste, ktoré by to bolo?

Celý život bývam v Martine a hoci som precestovala kus sveta, vždy sa sem chcem vrátiť.

Ďakujeme za príjemný rozhovor.
Natália Halúsková a Stanislava Pribylinová, II.B

